21 Νοεμβρίου 2021

Κλαίνε όταν τα παίρνουν για δουλειά: Δασκάλα περιγράφει πώς έκανε τα παιδιά Ρομά να αγαπήσουν το σχολείο

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Εκπαίδευση / Συνεντεύξεις

> *«Ο μέτριος δάσκαλος μιλάει. Ο καλός δάσκαλος εξηγεί. Ο εξαιρετικός δάσκαλος δείχνει. Ο μεγάλος δάσκαλος εμπνέει» William Arthur Ward (Συγγραφέας, 1921-1994).*

Το έργο του δασκάλου είναι πολυδιάστατο. Πρέπει να μάθει στα παιδιά γράμματα, να τους διδάξει ευγένεια, επιμονή και υπομονή, σεβασμό, κανόνες, κλπ.

Υπάρχουν κάποιες περιπτώσεις, όμως, όπου το έργο του εκπαιδευτικού είναι ακόμη πιο δύσκολο. Όταν οι συνθήκες εργασίας είναι ακατάλληλες ή όταν τα παιδιά προέρχονται από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες, που συχνά γνωρίζουν την προκατάληψη και τον ρατσισμό.

Η δασκάλα προσπαθεί να μάθει γράμματα στους μικρούς μαθητές της με εναλλακτικούς τρόπους

Και υπάρχουν κάποιοι δάσκαλοι που παλεύουν, ακόμη και κάτω από αντίξοες συνθήκες, να διδάξουν γράμματα σε αυτά τα παιδιά. Όπως τα παιδιά των Ρομά, που τα ελληνικά δεν είναι καν η μητρική τους γλώσσα ή που λείπουν ολόκληρες ημέρες από το σχολείο γιατί πρέπει να πάνε με τους γονείς τους για δουλειά, ακόμη και σε άλλες πόλεις.

Μια τέτοια δασκάλα, είναι η Βασιλική Αρσενίου, που φέτος συμμετείχε στο Παγκόσμιο Συνέδριο για την προώθηση της εκπαιδευτικής Καινοτομίας, λαμβάνοντας διθυραμβικά σχόλια για την δουλειά της.

Η συγκεκριμένη δασκάλα, με πείρα 18 ετών στην εκπαίδευση, διορίστηκε πριν από 8 χρόνια σε ένα σχολείο στο χωριό Σοφάδες της Καρδίτσας, για να μάθει γράμματα σε παιδιά Ρομά. Δεν σκέφτηκε ούτε για μία στιγμή να εγκαταλείψει το έργο της (παρόλο που οι συνθήκες ήταν δύσκολες). Αντιθέτως, προσπάθησε και συνεχίζει να προσπαθεί να μάθει γράμματα σε αυτά τα παιδιά, με εναλλακτικούς τρόπους, μέσα από το παιχνίδι, την ζωγραφική και άλλα μέσα γιατί όλοι αξίζουν μια ευκαιρία.

Πιστεύει πως ο κάθε μαθητής απ’ όπου κι αν προέρχεται, δεν πρέπει να βρίσκεται απομονωμένος από την κοινωνία, ούτε στο περιθώριο αλλά ούτε να βιώνει τον ρατσισμό και την εγκατάλειψη. Αυτός ήταν ένας από τους λόγους που την κράτησαν όλα αυτά τα χρόνια σ’ αυτό το σχολείο.

Η κυρία Βασιλική Αρσενίου, έπρεπε να σκεφτεί εναλλακτικούς τρόπους για να προσεγγίσει τους μαθητές και να τους κάνει να αγαπήσουν το διάβασμα. Έγραψε μάλιστα και ένα βιβλίο, που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του Εκπαιδευτικού Προγράμματος Teachers4Europe με θέμα «Την Ευρώπη σα γυρίζω, χώρες όμορφες γνωρίζω».

Μετατρέποντας την τάξη σε ένα δημιουργικό εργαστήρι, οι μαθητές μέσα από εναλλακτικές διδακτικές πρακτικές, παιχνίδια, μουσικές, χορούς, θεατρικά δρώμενα, ταξίδεψαν σε όλη τη γη, γνώρισαν τις ηπείρους, τις χώρες της Ευρώπης και πληροφορήθηκαν για την έννοια και το σκοπό της Ευρωπαϊκής οικογένειας.

Με θεατρικό παιχνίδι και άλλες δράσεις, τα παιδιά έχουν μάθει να αγαπούν τα γράμματα

Η διδασκαλία σε αυτά τα παιδιά ήταν μια δύσκολη υπόθεση και τα αποτελέσματα δεν ήταν ορατά αμέσως. Ωστόσο, με επιμονή, υπομονή και μεγάλη αγάπη, καθημερινά μπαίνει ένα μικρό λιθαράκι και οι μαθητές αυτοί ενδιαφέρονται πλέον και επιστρέφουν στο σπίτι τους, με ένα μεγάλο χαμόγελο στα χείλη.

Η κυρία Βασιλική Αρσενίου, μίλησε στο Iefimerida για την εμπειρία της αυτή, τις δυσκολίες που συνάντησε από την πρώτη επαφή με τα ιδιαίτερα αυτά παιδιά και τους τρόπους που χρησιμοποίησε για να τα κάνει να αγαπήσουν τα γράμματα. Γιατί η διδασκαλία δεν είναι μια απλή δουλειά, αλλά ένα λειτούργημα. Και ο καλός δάσκαλος πηγή έμπνευσης.

Ακολουθεί η συνέντευξη:

1.Ποια ήταν η πρώτη σας επαφή με το σχολείο και με τους μαθητές; Ποιες οι εντυπώσεις και τα συναισθήματα;

Η πρώτη εντύπωση που μου δημιουργήθηκε όταν αντίκρισα το σχολείο φτάνοντας στον οικισμό ήταν απογοητευτική. Η θέση στην οποία βρίσκεται, οι συνθήκες διαβίωσης των παιδιών που είναι εξαιρετικά άσχημες και γενικά το περιβάλλον γύρω από το σχολείο δημιουργεί μία σκληρή εικόνα. Ένιωσα ότι θα είχα να αντιμετωπίσω πολύ δύσκολες και διαφορετικές καταστάσεις από οποιοδήποτε άλλο σχολείο είχα βρεθεί ως τότε.

Αναφέρομαι σε ένα σχολείο όπου πολλοί μαθητές έρχονται χωρίς να έχουν ένα τετράδιο ή ένα μολύβι, χωρίς σχολική τσάντα ή ένα ζεστό ρούχο το χειμώνα. Ένα σχολείο όπου στο διάλειμμα αρκετά παιδιά πηγαίνουν στο σπίτι τους για να φάνε, επειδή δεν έχουν χρήματα, και επιστρέφουν στην τάξη για να συνεχίσουν το μάθημά τους. Μαθητές οι οποίοι λείπουν για μεγάλα διαστήματα ακολουθώντας την οικογένειά τους για δουλειά ακόμα και σε άλλες πόλεις και γυρίζοντας στον οικισμό συνεχίζουν τη φοίτησή τους.

Είναι δύσκολο να περιγράψω συναισθήματα όπως χαρά και ενθουσιασμός όταν με μεγάλη δυσκολία μαθαίνουν να γράφουν και να διαβάζουν, ικανοποίηση όταν ρωτάνε και έχουν απορίες δείχνοντας ενδιαφέρον για μάθηση, λύπη όταν φεύγουν για δουλειά, συγκίνηση όταν μου δίνουν χαρτάκια ζωγραφισμένα με καρδούλες. Το μόνο που μπορώ να πω είναι πως ό,τι αισθάνομαι γι’ αυτούς τους μαθητές είναι στον υπερθετικό βαθμό.

Η εξωτερική όψη του σχολείου θυμίζει φυλακές

2. Σκεφτήκατε ποτέ να φύγετε σε κάποιο άλλο σχολείο; Τι σας έκανε να παραμείνετε;

Για 8η χρονιά φέτος βρίσκομαι στο συγκεκριμένο σχολείο και κάθε φορά σκέφτομαι ότι κανένας μαθητής δεν αξίζει να μορφώνεται κάτω από αυτές τις συνθήκες σε ένα σχολείο που εξωτερικά μοιάζει με φυλακή. Συχνά ακούω το παράπονο των μαθητών μου όταν μου λένε ότι τα άλλα σχολεία είναι πιο ωραία από το δικό μας, γι’ αυτό προσπαθώ να ομορφύνω την τάξη μας να την κάνω ζεστή και φιλόξενη για να αισθάνονται όμορφα.

Κι αυτοί από την πλευρά τους έμαθαν να σέβονται το χώρο τους και να τον προσέχουν. Θεωρώ ότι ο κάθε μαθητής απ’ όπου κι αν προέρχεται, δεν πρέπει να βρίσκεται απομονωμένος από την κοινωνία, ούτε στο περιθώριο αλλά ούτε να βιώνει τον ρατσισμό και την εγκατάλειψη. Αυτός ήταν ένας από τους λόγους που με κράτησαν όλα αυτά τα χρόνια σ’ αυτό το σχολείο. Βασικό κίνητρο επίσης είναι και το γεγονός ότι βλέπω τη χαρά στα πρόσωπά τους όταν μαθαίνουν κάτι ή όταν με εμπιστεύονται και συζητάμε πιο προσωπικά τους θέματα, ζητώντας τη συμβουλή μου ή τη βοήθειά μου.

Και σε κάθε ευκαιρία τους εξηγώ ότι μόνο μέσα από τη μάθηση θα μπορέσουν να ξεφύγουν από τα στενά πλαίσια του οικισμού στον οποίο ζουν και να ανοίξουν τους ορίζοντές τους προς την κοινωνία.

Τα παιδιά της κάνουν παράπονα πως τα άλλα σχολεία είναι όμορφα, σε αντίθεση με το δικό τους.

3. Πόσο δύσκολη είναι η διδασκαλία σε παιδιά προερχόμενα από ένα διαφορετικό περιβάλλον, διαφορετική κουλτούρα και γλώσσα; Ποια προβλήματα αντιμετωπίσατε;

Δεν υπάρχει κάτι το πολύ εύκολο ή το πολύ δύσκολο σ' αυτό το σχολείο, όταν καταφέρεις να αποδεχτείς το διαφορετικό. Γενικά κάτι το καινούργιο ή το άγνωστο μας φοβίζει. Αν δεν προσπαθήσεις όμως να το πλησιάσεις δεν θα μπορέσεις να το καταλάβεις ποτέ και έτσι δεν θα έχεις το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Στην αρχή και για μένα ήταν άγνωστος ο τρόπος με τον οποίο θα προσέγγιζα αυτούς τους μαθητές. Στην πορεία παρατηρώντας τους προσπάθησα να καταλάβω τον τρόπο που σκέφτονται, και συμπεριφέρονται. Έτσι είδα τα ενδιαφέροντά τους και προσάρμοσα ανάλογα τον τρόπο διδασκαλίας με στόχο να κεντρίσω το ενδιαφέρον τους για το σχολείο και τη μάθηση γενικά. Τα προβλήματα είναι πολλά καθώς τα παιδιά αυτά καλούνται να μορφωθούν με βάση ένα εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο λειτουργεί αφομοιωτικά για τους Ρομά. Η γλώσσα στην οποία διδάσκονται δεν είναι η μητρική τους, η οποία επιπλέον είναι μόνο προφορική. Όλο αυτό επιδρά σε μεγάλο βαθμό στη μόρφωσή τους καθώς τα παιδιά καλούνται να γνωρίσουν ένα διαφορετικό τρόπο επικοινωνίας από αυτόν που έχουν γνωρίσει στο σπίτι τους.

Ειδικά στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού η επικοινωνία με το δάσκαλο είναι ελλιπής και τα σχολικά βιβλία δεν είναι προσαρμοσμένα στις μαθησιακές ανάγκες τους. Μεγάλα προβλήματα επίσης είναι οι δύσκολες συνθήκες ζωής τους, οι συχνές μετακινήσεις των οικογενειών τους, η έλλειψη βοήθειας από τους γονείς, επειδή και οι ίδιοι εγκατέλειψαν το σχολείο σε μικρή ηλικία, καθώς και η έλλειψη αυτοπεποίθησης ότι θα μπορούσαν να πετύχουν κάτι καλύτερο από τη ζωή που ζουν οι γονείς τους και ο περίγυρός τους. Έτσι το έργο του δασκάλου γίνεται πιο επίπονο κάτω από αυτές τις συνθήκες.

4. Συνηθίζουν αρκετοί να λένε πως οι Ρομά φέρνουν τα παιδιά στα σχολεία μόνο για τα χορηγούμενα επιδόματα. Αναγνωρίζουν το έργο του σχολείου και το δικό σας;

Είναι γεγονός ότι υπάρχει διάχυτη στην κοινωνία η προκατάληψη ότι τα τσιγγανόπουλα δεν ενδιαφέρονται για τη μάθηση. Καλό είναι να μη συντηρούμε αυτά τα στερεότυπα αν δεν γνωρίζουμε την πραγματική αλήθεια.

Το χρηματικό επίδομα είναι μια πολύ σημαντική βοήθεια για τις περισσότερες

οικογένειες των Ρομά, καθώς ανήκουν στις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. Η αντίληψη ότι οι Ρομά δεν ενδιαφέρονται για το σχολείο συνεχίζει βέβαια να υπάρχει αλλά υποχωρεί σιγά σιγά αν παρατηρήσουμε τη στάση των νέων γονιών. Πλέον ενδιαφέρονται περισσότερο για την πρόοδο των παιδιών τους και για τη μόρφωσή τους.

Στην αρχή ήταν πολύ επιφυλακτικοί όταν ζητούσα την έγκρισή τους για να συμμετάσχουν τα παιδιά τους σε διάφορες δράσεις του σχολείου. Έπειτα προσπάθησα να εμπλέξω περισσότερο την τοπική κοινωνία (γονείς, παππούδες) στην εκπαιδευτική διαδικασία με αποτέλεσμα ολοένα και περισσότεροι να επισκέπτονται το σχολείο μας και να βάζουν ένα μικρό λιθαράκι στην όλη προσπάθεια. Τώρα πια άρχισαν να αισθάνονται μεγαλύτερη οικειότητα απέναντί μας αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο του σχολείου.

Η πολύχρωμη και χαρούμενη αίθουσα έρχεται σε αντίθεση με την εξωτερική όψη του σχολείου

5. Τι λείπει από το σχολείο σας;

Οι ελλείψεις στο συγκεκριμένο σχολείο είναι τεράστιες. Το κτίριο που στεγαζόμαστε είναι αρκετά μικρό για να χωρέσει τον αριθμό των παιδιών που έρχονται στο σχολείο μας, γι αυτό και κάποιες αίθουσες έχουν χωριστεί στη μέση για να φιλοξενήσουν όλα τα τμήματα. Αυτό βέβαια συνεπάγεται τη συνύπαρξη πολλών παιδιών σε πολύ μικρές αίθουσες που προσπαθούμε να τις κάνουμε πιο φιλόξενες με τη διακόσμηση.

Πολύ σημαντικά είναι επίσης τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα μαθήματα ειδικοτήτων, τα οποία προσφέρουν πολλά κίνητρα για τη φοίτησή των παιδιών, όπως: αίθουσας γυμναστηρίου (οι μαθητές γυμνάζονται στο προαύλιο όλες τις εποχές), μουσικών οργάνων (η μουσική τους ενδιαφέρει πάρα πολύ), καθώς και έλλειψη αίθουσας πληροφορικής.Υπάρχει ένας φορητός υπολογιστής ο οποίος μεταφέρεται από τάξη σε τάξη για να γίνει το μάθημα. Να επισημάνω εδώ πως και παλιότερα έγινε προσπάθεια εξοπλισμού του σχολείου με υπολογιστές αλλά καταστράφηκαν μετά από εμπρησμό.

Παρόλο που τα παιδιά αντιλαμβάνονται και μαθαίνουν να προσέχουν το σχολείο τους, υπάρχουν βανδαλισμοί στο κτίριο εξωτερικά αλλά και στον προαύλιο χώρο από εξωσχολικούς.

Βασική επίσης είναι και η έλλειψη δανειστικής βιβλιοθήκης όπου οι μαθητές κατακτώντας την ελληνική γλώσσα θα μπορούσαν να έρθουν σε επαφή με βιβλία

εκτός των σχολικών, τα οποία θα ενίσχυαν περισσότερο την αναγνωστική τους ικανότητα και την αγάπη τους για το διάβασμα. Αυτή τη χρονιά κάνουμε μια μεγάλη προσπάθεια για να δημιουργήσουμε βιβλιοθήκη στο σχολείο μας απευθυνόμενοι σε φορείς και ιδιώτες ζητώντας δωρεές.

6.Τι είδους δραστηριότητες θα ωφελούσαν περισσότερο τα παιδιά και θα τα βοηθούσαν ώστε να αγαπήσουν το σχολείο και τη μάθηση;

Η αλήθεια είναι ότι η καθημερινή μου επαφή με τα παιδιά μου έδειξε ότι τα σχολικά βιβλία, η απομνημόνευση και η στείρα μετάδοση γνώσεων δεν είναι αυτό που θα τους βοηθούσε ή θα ενίσχυε το ενδιαφέρον τους για μάθηση.

Έτσι χρησιμοποίησα εναλλακτικούς τρόπους διδασκαλίας και σύγχρονες διδακτικές πρακτικές, όπως η χρήση του υπολογιστή, του βιντεοπροβολέα, οι χάρτες, οι κατασκευές, τα θεατρικά δρώμενα, η μουσική, ο χορός, τα παιχνίδια, έδωσαν μια άλλη δυναμική στο μάθημα με αποτέλεσμα οι μαθητές να συμμετέχουν με ενθουσιασμό στις δραστηριότητες και να βελτιώνονται όλο και περισσότερο. Επίσης, μ’ αυτό τον τρόπο επιτεύχθηκε και ένας από τους στόχους του σχολείου που είναι η καθημερινή προσέλευση των μαθητών στο μάθημα και η ομαλή φοίτησή τους σε αυτό.

7. Πώς προέκυψε το βιβλίο «Οι κόρες της Ευρώπης»; Πώς ζωντάνεψε στην αίθουσα;

Την προηγούμενη σχολική χρονιά συμμετείχα με τους μαθητές μου στο Ευρωπαϊκό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Teachers4Europe, το οποίο σχετίζεται με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε και τις αξίες που υπηρετεί.

Το βιβλίο «Οι Κόρες της Ευρώπης»

Η ανάγκη λοιπόν να μεταδώσω όλες αυτές τις πληροφορίες και τις γνώσεις στα παιδιά, με οδήγησε στη συγγραφή του παραμυθιού “Οι κόρες της Ευρώπης”.

Πολύ συχνά τα παραμύθια χρησιμοποιούνται στην τάξη για διδακτικούς σκοπούς. Στόχος μου ήταν να μάθουν, με απλό και κατανοητό για εκείνα τρόπο, γεωγραφία, ιστορία, να γνωρίσουν πολιτισμούς, να ανοίξουν οι ορίζοντές τους και να ανακαλύψουν τη γνώση μέσα από τη μυθοπλασία.

Έτσι λοιπόν η αναφορά στις χώρες της Ευρώπης, στους λόγους που οδήγησαν ώστε να δημιουργηθεί η ευρωπαϊκή οικογένεια αλλά και η προβολή των μηνυμάτων της ειρήνης, της αλληλεγγύης και της συνεργασίας είναι κάποια από τα στοιχεία που ανακάλυψαν οι μαθητές μέσα από το παραμύθι.

8. Η δύναμη του θεατρικού παιχνιδιού καθώς και του βιβλίου είναι σίγουρα τεράστια και λειτουργεί θεραπευτικά πέρα από εκπαιδευτικά. Πώς είδατε να μεταμορφώνονται μέσα από αυτές τις διαδικασίες τα παιδιά;

Το παραμύθι ήταν το διδακτικό εργαλείο που χρησιμοποίησα για να τους μεταδώσω με ευχάριστο τρόπο τις γνώσεις που έπρεπε. Βασικό όμως είναι να δίνουμε μεγάλη σημασία στις ανάγκες και στα ενδιαφέροντα των μαθητών μας. Και επειδή γνωρίζω την αγάπη τους για τη μουσική και το χορό, μετέτρεψα το ίδιο παραμύθι σε ένα μουσικοκινητικό έργο, επειδή το θέατρο διαμορφώνει ένα περιβάλλον βιωματικής μάθησης όπου οι εμπλεκόμενοι μαθητές αποκτούν γνώσεις μέσω των ρόλων και των εμπειριών που αναπτύσσονται καθ’ όλη τη διαδικασία.

Έτσι η τάξη μας έγινε ένα εργαστήρι καλλιτεχνικής δημιουργίας και τα παιδιά ξεδίπλωσαν τα ταλέντα τους. Σ’ αυτό το βιωματικό περιβάλλον ανέπτυξαν τη φαντασία τους και άρχισαν να παίρνουν πρωτοβουλίες σχετικά με τους ρόλους που είχαν αναλάβει. Έμαθαν να εκφράζουν τα συναισθήματά τους, να συζητούν μεταξύ τους και να αποφασίζουν. Έμαθαν να εργάζονται σε ομάδες και να συνεργάζονται με πειθαρχία. Εδώ αξίζει να σημειώσω ότι ζητούσαν από τους γονείς τους να μην τους ακολουθούν στη δουλειά αλλά να έρχονται καθημερινά στο σχολείο.

Παρουσίασαν οι ίδιοι τη δουλειά τους σε μαθητές και εκπαιδευτικούς άλλων σχολείων και άφησαν τις καλύτερες εντυπώσεις, γεγονός που τους γέμισε χαρά και ενθουσιασμό. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι τα παιδιά μέσα από την εμπλοκή τους σε καινοτόμες δράσεις, έμαθαν πώς να μαθαίνουν μέσα από το θέατρο, το παραμύθι, τα παιχνίδια, απέκτησαν αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση και κατανόησαν ότι το σχολείο μπορεί να τους δώσει όλα τα εφόδια σε επίπεδο γνώσεων και κοινωνικών επαφών για την ομαλή ένταξή τους στην κοινωνία.

Η δασκάλα Βασιλική Αρσενίου μετέτρεψε το παραμύθι σε ένα μουσικοκινητικό έργο προκειμένου να τους μάθει για την Ευρώπη και τις χώρες της

9. Ένας δάσκαλος γίνεται ταυτόχρονα και μαθητής κάθε χρονιά. Τι σας έμαθαν τα παιδιά αυτές τις χρονιές και τι συνεχίζουν να σας μαθαίνουν;

Η εμπειρία μου με τους μαθητές Ρομά, μου έδειξε ότι αν προσπαθήσουμε μπορούμε και οι ίδιοι να αλλάξουμε τα πράγματα ως ένα βαθμό. Σίγουρα είναι δύσκολο να ενταχθούν στο σχολικό περιβάλλον όμως δεν ευθύνονται τα ίδια γι’ αυτό. Το πρώτο που διαπίστωσα κοντά τους είναι ότι το διαφορετικό δεν είναι απαραίτητα και κάτι αρνητικό, αντίθετα σου δίνει την ελευθερία να αυτοσχεδιάσεις και να ανακαλύψεις καινούργιους δρόμους έτσι ώστε να φτάσουν στην κατάκτηση της γνώσης.

Για να βοηθήσω αυτά τα τόσο ιδιαίτερα παιδιά, από την άποψη ότι έχουν άλλη κουλτούρα και τρόπο ζωής, ξέφυγα από τα στενά πλαίσια των σχολικών βιβλίων, της διδακτέας ύλης, προγραμμάτων κ.λ.π. και προσπάθησα να ανοίξω τους ορίζοντές τους βρίσκοντας τον τρόπο εκείνο που θα αγαπήσουν και οι ίδιοι. Έμαθα να τους παρατηρώ και να νιώθω τι πραγματικά θέλουν. Να επικοινωνώ μαζί τους και να τους εξηγώ τι θέλω ή τι προσδοκώ κι εγώ γι’ αυτούς. Δείχνοντας μεγάλη κατανόηση και ενσυναίσθηση κέρδισα την εκτίμησή τους επειδή δεν ήμουν επικριτική αλλά πολύ υποστηρικτική απέναντί τους. Έμαθα να τους επιβραβεύω για πολύ μικρά πράγματα που κάνουν, χωρίς να απαιτώ το τέλειο από αυτούς.

Πολλές φορές αλλάξαμε ρόλους, έγινα η μαθήτρια και οι ίδιοι δάσκαλοι όπου μου μάθαιναν τη γλώσσα τους. Αυτό τόνωσε την αυτοπεποίθησή τους και δυνάμωσε τη σχέση μας. Έμαθα να χτίζω αυτή τη σχέση με πολύ μικρά βήματα ώσπου ήρθε η στιγμή που άρχισαν να με εμπιστεύονται επειδή κατάλαβαν ότι δεν τους υποχρεώνω να μάθουν, αλλά ότι προσπαθώ να κάνω το καλύτερο για να τους βοηθήσω.

Κοντά τους ένιωσα ό,τι νιώθει ο καθένας από εμάς δίπλα σε οποιονδήποτε μαθητή: ότι η καλύτερη στιγμή για ένα δάσκαλο είναι εκείνη όπου ο ίδιος δεν υποχρεώνει αλλά εμπνέει τους μαθητές του, ότι είναι γι’ αυτούς ο σύμβουλος και συνοδοιπόρος στο ταξίδι της γνώσης. Δίνοντάς τους πολλή αγάπη, επιβράβευση και κατανόηση αρχίζει να εισπράττει και αυτός ανάλογα: πολλή χαρά, ικανοποίηση και σιγουριά ότι έκανε το σωστό γι’ αυτά τα παιδιά.

Πηγή: iefimerida.gr